

Βρυξέλλες, 1 Δεκεμβρίου 2023
(OR. en)

16142/23

Διοργανικός φάκελος:
2023/0228(COD)

AGRI 761
AGRILEG 319
SEMENCES 111
PHYTOSAN 121
FORETS 195
CODEC 2320
IA 341

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων (1ο τμήμα) / Συμβούλιο
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	11503/23
Θέμα:	Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την παραγωγή και την εμπορία δασικού πολλαπλασιαστικού υλικού, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2016/2031 και 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 1999/105/ΕΚ του Συμβουλίου (κανονισμός για το δασικό πολλαπλασιαστικό υλικό) - Έκθεση προόδου

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Στις 5 Ιουλίου 2023 η Επιτροπή ενέκρινε δύο στενά συνδεδεμένες νομοθετικές προτάσεις για την αναθεώρηση και την επικαιροποίηση των κανόνων σχετικά με την παραγωγή και την εμπορία φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού (στο εξής: ΦΠΥ) και δασικού πολλαπλασιαστικού υλικού (στο εξής: ΔΠΥ) στην ΕΕ. Αυτές υποβλήθηκαν στο Συμβούλιο στις 6 Ιουλίου 2023 ως μέρος της δέσμης μέτρων της Επιτροπής για τα τρόφιμα και τη βιοποικιλότητα, μιας δέσμης νομοθετικών προτάσεων που καλύπτει επίσης την υγεία του εδάφους, τις νέες γονιδιωματικές τεχνικές και προβλέπει μερική αναθεώρηση της οδηγίας-πλαισίου για τα απόβλητα.

2. Ο προτεινόμενος κανονισμός για το ΔΠΥ¹ αντικαθιστά την οδηγία 1999/105/ΕΚ του Συμβουλίου. Λαμβάνει υπόψη πρόσφατες εξελίξεις στον τομέα της δασοκομίας, συμπεριλαμβανομένων της νέας δασικής στρατηγικής της ΕΕ για το 2030 και των νέων προτύπων του ΟΟΣΑ για το πρόγραμμα δασικών σπόρων και φυτών. Οι στόχοι του είναι οι εξής:

- αποσαφήνιση και εκσυγχρονισμός των ισχυόντων κανόνων,
- διασφάλιση ίσων όρων ανταγωνισμού για επαγγελματίες,
- στήριξη της καινοτομίας και της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας της ΕΕ,
- συμβολή στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που σχετίζονται με την αειφορία, τη βιοποικιλότητα και το κλίμα,
- προσαρμογή στις νέες επιστημονικές και τεχνικές εξελίξεις,
- διασφάλιση της διατήρησης και της αειφόρου χρήσης των δασικών γενετικών πόρων, και
- βελτίωση της συνοχής με τη νομοθεσία για τους επίσημους ελέγχους και την υγεία των φυτών.

Ο νέος κανονισμός καλύπτει σπόρους, μέρη φυτών και φυτά που χρησιμοποιούνται για δάσωση, αναδάσωση και άλλους τύπους δενδροφύτευσης.

3. Στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την κύρια ευθύνη έχει η Επιτροπή Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου και εισηγητής έχει ορισθεί ο κ. Herbert Dorfmann (EPP, Ιταλία). Το σχέδιο έκθεσής του δημοσιεύθηκε στις 10 Νοεμβρίου 2023. Γνωμοδότηση αναμένεται από την Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων.

¹ 11503/23 + ADD 1

II. ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΑ ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

1. Η Επιτροπή παρουσίασε την πρόταση και την εκτίμηση αντικτύπου της² σε άτυπη βιντεοδιάσκεψη των μελών της Ομάδας «Γενετικοί πόροι και καινοτομία στη γεωργία» (στο εξής: η Ομάδα) στις 6 Ιουλίου 2023. Στη συνέχεια, στις 25 Ιουλίου 2023, η πρόταση παρουσιάστηκε στο Συμβούλιο Γεωργίας και Αλιείας.
2. Η διεξοδική εξέταση και συζήτηση των άρθρων της πρότασης συνεχίστηκε μεταξύ Σεπτεμβρίου και Δεκεμβρίου 2023. Επί ισπανικής Προεδρίας, τέσσερις συνολικά συνεδριάσεις της Ομάδας επικεντρώθηκαν στη συζήτηση των άρθρων 1-17, 30, 31 και των παραρτημάτων II-VII της πρότασης.
3. **ΚΥΡΙΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΔΟΣ**

Οι αντιπροσωπείες διατύπωσαν πολλές τεχνικές παρατηρήσεις, τόσο προφορικά όσο και γραπτά. Οι αντιπροσωπείες διατύπωσαν πολλές τεχνικές παρατηρήσεις, τόσο προφορικά όσο και γραπτά, σε όλο το κείμενο της πρότασης. Όπως προαναφέρθηκε, η ισπανική Προεδρία έχει εκπονήσει αναθεωρημένο κείμενο για τα άρθρα 1-17, 30, 31 και για τα παραρτήματα II-VII στην προσπάθειά της να ενσωματώσει τις περισσότερες από αυτές τις παρατηρήσεις, με στόχο την ανάπτυξη και αποσαφήνιση του περιεχομένου των εν λόγω άρθρων.

α) Γενικές παρατηρήσεις

Οι αντιπροσωπείες υπέβαλαν γενικές παρατηρήσεις για ολόκληρη την πρόταση. Σε μεγάλο βαθμό στηρίζουν τους κύριους στόχους της πρότασης, όπως υπενθυμίζονται ανωτέρω, και εκφράζουν την ικανοποίησή τους διότι το ΔΠΥ αποτελεί αντικείμενο ανεξάρτητης νομοθετικής πράξης.

Κρίνουν επίσης θετικά το γεγονός ότι οι έξι βασικοί τύποι υλικού (πηγή σπόρου, δασοσυστάδα, αγρός σποροπαραγωγής, γονικά φυτά οικογενειών, κλώνος ή μείγματα κλώνων) και οι τέσσερις κατηγορίες ΔΠΥ («γνωστής πηγής», «επιλεγμένο», «χαρακτηρισμένο» και «δοκιμασμένο») διατηρούνται.

² 11694/23

Πολλές αντιπροσωπείες επισήμαναν ότι είναι σημαντικό να διατηρούν τα κράτη μέλη ορισμένο περιθώριο για τη λήψη εθνικών αποφάσεων, ιδίως όσον αφορά τον κατάλογο των ειδών προς συμπερίληψη στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού, την ποιότητα των ΔΠΥ που διατίθενται στην αγορά και την οργάνωση των δραστηριοτήτων ελέγχου.

Επιπλέον, οι γενικές παρατηρήσεις εντοπίζουν διάφορους τομείς στους οποίους οι προτεινόμενες διατάξεις χρήζουν περαιτέρω ανάλυσης, και συγκεκριμένα:

– **Νομική πράξη/εξουσιοδότηση της Επιτροπής**

Ορισμένες αντιπροσωπείες συντάσσονται με την άποψη ότι η αλλαγή της νομικής πράξης από οδηγία σε κανονισμό δεν φαίνεται επαρκώς αιτιολογημένη. Οι αντιπροσωπείες αυτές θα προτιμούσαν τη διατήρηση του ισχύοντος συστήματος, το οποίο προβλέπει πανευρωπαϊκά ενιαία ελάχιστα πρότυπα και παρέχει στα κράτη μέλη επαρκή ευελιξία ώστε να λαμβάνουν υπόψη τις διαφορετικές τοπικές συνθήκες.

Ορισμένες αντιπροσωπείες συντάσσονται με την άποψη ότι ο μεγάλος αριθμός κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικών πράξεων δυσχεραίνει την πλήρη αξιολόγηση της νέας νομοθεσίας και αντιβαίνει ενδεχομένως στην αρχή της επικουρικότητας. Εκτιμάται δε ότι θα χρειαστεί να εξευρεθεί καλύτερη ισορροπία μεταξύ μεγαλύτερης εναρμόνισης και εθνικών απαιτήσεων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη.

– **Εφαρμογή**

Ο προτεινόμενος κανονισμός αναμένεται να τεθεί σε εφαρμογή τρία έτη μετά την έναρξη ισχύος του. Για ορισμένες αντιπροσωπείες ωστόσο, το χρονοδιάγραμμα αυτό φαίνεται να είναι υπερβολικά βραχύ, δεδομένου ότι ο κανονισμός περιέχει μεγάλο αριθμό εκτελεστικών πράξεων και τα κράτη μέλη θα χρειαστεί να εγκρίνουν μεγάλο αριθμό εθνικών κανόνων. Θεωρούν επίσης ότι το περιεχόμενο του κανονισμού μπορεί να αξιολογηθεί μόνο προσωρινά.

– **Διοικητικός φόρτος**

Ορισμένες αντιπροσωπείες εκφράζουν την άποψη ότι η πρόταση περιέχει υπερβολικά περίπλοκες διαδικαστικές πτυχές και υπερβολικές απαιτήσεις για πρόσθετες πληροφορίες και άδειες που πρέπει να παρέχονται από τις αρμόδιες αρχές. Εκτιμάται δε ότι η υλοποίηση θα απαιτήσει σημαντικούς πρόσθετους οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους.

β) Παρατηρήσεις επί των άρθρων που εξετάστηκαν

Οι αντιπροσωπείες συγκεκριμένα διατύπωσαν τα εξής σχόλια:

– **Εναρμόνιση**

Τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της προσθήκης της νομοθεσίας ΔΠΥ στα πεδία εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2017/625 για τους επίσημους ελέγχους και του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031 για την υγεία των φυτών χρήζουν περαιτέρω αιτιολόγησης διότι ορισμένες αντιπροσωπείες ανησυχούν ότι μπορεί να οδηγήσει σε ανεπιθύμητες συνέπειες με τη δημιουργία νέων διοικητικών επιβαρύνσεων, ιδίως για τις μικρές επιχειρήσεις.

Οι περισσότερες αντιπροσωπείες εκφράζουν την ικανοποίησή τους για την εναρμόνιση της νομοθεσίας περί δασικού πολλαπλασιαστικού υλικού με το πρόγραμμα του ΟΟΣΑ για τους δασικούς σπόρους και τα φυτά.

– **Εθνικά σχέδια έκτακτης ανάγκης**

Η πρόταση απαιτεί από κάθε κράτος μέλος να καταρτίσει σχέδιο έκτακτης ανάγκης για την εξασφάλιση επαρκούς εφοδιασμού με ΔΠΥ για την αναδάσωση περιοχών που έχουν πληγεί από ακραία καιρικά φαινόμενα, δασικές πυρκαγιές, εστίες επιβλαβών οργανισμών και λοιπές καταστροφές. Οι περισσότερες αντιπροσωπείες εκτιμούν ότι τα σχέδια αυτά θα πρέπει να είναι σε εθελοντική βάση και ζητούν χρηματοδοτική στήριξη ώστε να κατορθώσουν να τα εκπονήσουν και να τα υλοποιήσουν.

– **Ορισμοί**

Οι αντιπροσωπείες υπογραμμίζουν ότι πολλοί ορισμοί είναι υπερβολικά ασαφείς και χρήζουν αναδιατύπωσης. Εκτιμούν δε ότι άλλοι ορισμοί, όπως ο ορισμός του «επαγγελματία», πρέπει να ευθυγραμμιστούν με τους ίδιους ορισμούς στον κανονισμό για την υγεία των φυτών.

Κάποιοι άλλοι ορισμοί θα πρέπει να ευθυγραμμιστούν με τους ορισμούς του ΟΟΣΑ. Οι ορισμοί θα επανεξεταστούν για δεύτερη φορά υπό το φως της πλήρους εξέτασης των άρθρων στα οποία αναφέρονται.

– **Δασικοί γενετικοί πόροι**

Αρκετές αντιπροσωπείες φοβούνται ότι τα νέα άρθρα που ρυθμίζουν την παραγωγή δασικών γενετικών πόρων από μονάδες κοινοποίησης θα δημιουργήσουν ενδεχομένως ένα ανοικτό σύστημα για την καταχώριση βασικών υλικών. Σε αυτήν την περίπτωση, η ποιότητα θα οριζόταν μονομερώς από τους επαγγελματίες και χωρίς επιστημονική εγκυρότητα.

– **Εξουσιοδοτημένοι επαγγελματίες και επίσημες ετικέτες**

Οι αντιπροσωπείες θα ήθελαν διευκρινίσεις σχετικά με τις εν λόγω διατάξεις και ιδίως τις σχετικές με τους ελέγχους, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι επαγγελματίες πληρούν τις αναγκαίες προϋποθέσεις ώστε να λάβουν άδεια έκδοσης επίσημων ετικετών. Οι αντιπροσωπείες θα ήθελαν επίσης να συνεχίσουν οι επαγγελματίες να εκδίδουν το έγγραφο προμηθευτή, το οποίο επί του παρόντος μπορεί να αντικαταστήσει την ετικέτα του προμηθευτή και περιέχει πολλές χρήσιμες πληροφορίες.

– **Μη δασοκομικοί σκοποί**

Ορισμένες αντιπροσωπείες θα προτιμούσαν να διατηρηθούν οι ισχύουσες διατάξεις που επιτρέπουν στα κράτη μέλη να παράγουν δασικό πολλαπλασιαστικό υλικό για μη δασικούς σκοπούς, υπό την προϋπόθεση ότι φέρει την κατάλληλη επισήμανση και τελεί υπό εποπτεία.

– **Μείγματα κλώνων**

Τα κριτήρια που καθορίζονται στο παράρτημα IV για τα μείγματα κλώνων δυσχεραίνουν την εμπορία μειγμάτων κλώνων για σκοπούς βιοποικιλότητας. Ορισμένες αντιπροσωπείες επιθυμούν να συμπεριληφθεί η δυνατότητα παραγωγής αυτών των υλικών από υλικά γνωστής πηγής με αγενή πολλαπλασιασμό.

– **Φυσικά υβρίδια**

Ορισμένες αντιπροσωπείες εμφανίζονται θετικά διακείμενες στο ενδεχόμενο να ρυθμίζονται τα φυσικά υβρίδια ή τα ρυθμιζόμενα είδη όπως τα τεχνητά υβρίδια.

– **Συγκομιδή και συλλογή ΔΠΥ**

Ορισμένες αντιπροσωπείες ζητούν τη συμπερίληψη ελάχιστων προτύπων για τη συγκομιδή και τη συλλογή ΔΠΥ.

– **Αβέβαιες πληροφορίες σχετικά με τις τρέχουσες και τις προβλεπόμενες στο μέλλον κλιματικές και οικολογικές συνθήκες.**

Αρκετές αντιπροσωπείες επισήμαναν ότι η διαθεσιμότητα πληροφοριών που ευνοούν μια καλύτερη προσαρμογή και απόδοση των ΔΠΥ σε πραγματικές συνθήκες είναι άκρως αναγκαία, αλλά ότι προς το παρόν είναι δυνατή μόνο η διατύπωση συστάσεων τις οποίες πρέπει να εκδίδουν οι αρμόδιες αρχές.

4. Η Προεδρία σχεδιάζει να συνεχίσει τις συζητήσεις αυτές κατά τις προσεχείς εβδομάδες και αναμένεται να εκπονήσει κείμενο της Προεδρίας. Η Προεδρία θα πραγματοποιήσει νέα άτυπη βιντεοδιάσκεψη των μελών της Ομάδας στις 19 και 20 Δεκεμβρίου 2023, προκειμένου να παρουσιαστούν οι προτάσεις αναδιατύπωσης από την Προεδρία³ για τα άρθρα που έχουν εξεταστεί μέχρι στιγμής, με σκοπό την ανάπτυξη και αποσαφήνιση του περιεχομένου τους.

³ ST 16296/23 (θα δημοσιευθεί σύντομα).

5. Με βάση την πρόοδο που θα έχει επιτευχθεί υπό την ισπανική Προεδρία, η αναλαμβάνουσα βελγική Προεδρία σκοπεύει να συνεχίσει τις εργασίες επί του φακέλου αυτού σε τεχνικό επίπεδο.
 6. Βάσει των ανωτέρω, το Συμβούλιο καλείται να λάβει υπό σημείωση την πρόοδο που έχει επιτευχθεί όσον αφορά την εξέταση της πρότασης και να ανταλλάξει απόψεις.
-